

Kedves Testvérek!

Akit eddig nem döbbsentett meg Jézus, azt most megdöbbsenthetik ezek a szavak! Boldogmondások – rendben van, fontos, hogy megváltozzon a perspektíva, hogy lássuk másként a dolgokat. Jézus valóban újat hoz, felborítja a megszokottat és hirdeti az Isten szeretetét. De hogy is van akkor a törvénnyel? „Ne gondoljátok...!” – kezdi ezt a szakaszt a mi Urunk és bizonyára azért teszi ezt, mert bizonyára látja, hogy mire gondolnak az Őt hallgatók és hogy igenis úgy gondolják – hogy akkor valami teljesen új kezdődik és el lehet felejtetni, ami volt, relatív és távoli lehet az Ószövetség és Istennek minden szava, amit korábban mondott.

„Nem tudok mit kezdeni az Ószövetséggel...!” – hányszor hallok ezt keresztyénektől! „Nem tudok mit kezdeni Isten törvényével!” – ez is gyakori. Ami azonban szintén nem ritka, az az a mondat: „Nem tudok mit kezdeni Jézussal...” Mármint a bibliai Jézussal, aki azért néha ellentmondásos és nem simul be a saját elképzeléseinkbe. A helyzet az, hogy az ember szeretné felülírni a Törvényt! Mert fenyegető, számonkérő és legfőképp leleplező a saját életünkre nézve. Bűnbánattal jöjjünk ma Isten elé és már itt az elején nyugodtan közel engedhetjük ezt magunkhoz. Ma ezen az istentiszteleten ezt az Igét, ezt a kérdést a Nagy Történet részeként fogjuk szemlélteni. Úgy tekintünk rá, hogy mi ennek az egésznek a jelentősége annak a fényében, amit Isten elmond a számunkra a Szentírásban ennek a világnak az egyetlen igaz történetéről.

1. Visszatekintés: az Ószövetség és a kontinuitás

Marcion, a Kr.u.2.században élt tanító hangsúlyozta, hogy az Ószövetség haragvó istenképe nem lehet azonos az Újszövetséggel, az Ószövetség Istene len lehet Jézus Krisztus atyja. Ez a tévtanítás eléggé elterjedt és nem vész ki a keresztyén egyházból azóta sem. Ezzel szemben mi hisszük és valljuk református keresztyén emberként, Krisztusban megváltott és megszabadított emberként, hogy a teljes írás Istentől ihletett és ennek a kijelentésnek az eleje nélkül értelmezhetetlen a vége. Az egész a Lélek által inspirált és a mi üdvösségünket szolgálja. A visszatekintés most nagyon fontos: Isten nagy történetének fontos része, mikor kiválasztja Izraelt, kijelenti magát, adja magát nekik, kapcsolatba lép velük.

1.1. A „Törvény” Isten Igéje, Isten szava – dinamikus

Ennek az előbb említett kapcsolatnak az alapja, hogy Isten szól. Isten szava, Isten törvénye az egész életet átfogja, keretet ad neki, medret, amelyben tud létezni, egészségesen fejlődni. Utat ad az Isten, amin lehet járni, amire vissza lehet térni, ha az ember eltéved, elkóborol, le is tér. Amire Jézus hivatkozik, a törvény és a próféták tanításai az Ószövetséget, a teljes ószövetségi kinyilatkoztatást jelentik (magán a törvényen leginkább Mózes 5 könyvét értették). A törvény és próféták Isten kijelentett igazságát jelenti tehát: Isten szól, keretet ad, vezet, törődik a népével. A **törvényben** előttünk vannak a keretek, hogy mi a jó és a rossz, benne van a „Hogyan?” is, azaz mit kell cselekedni, hogyan kell eljárni. A **próféták** pedig közvetítik Isten szavát, mert Ő nem szűnik meg szólani. Gyakran így kezdik a mondandójukat: „Így szól az Úr...” – mert Isten szól, megszólal és beszél a népével. És hirdetik az ítéletet, a feddést és a kegyelmet, a visszatérés idejét, lehetőségét és útját. Az ítélet meghirdetése és beteljesedése között mindig van lehetőség a megtérésre. Ez a mostani szakasz és az ezután következők arra világítanak rá, hogy Jézus számára mennyire fontos volt Isten törvénye, ami egy dinamikus, az élet útját kijelölő, az ember javát szolgáló dolog - akkor is, ha nem tudja betartani azt. Igen, ez alapján ítéli el Isten az embert, de a megváltás, szabadítás útjában döntő fontosságú Isten törvénye. Aki őt követi, az a törvény tartalmát éli, éppen ezért nem téveszti össze a törvény betöltését a törvény betűinek aprólékos „megtartásával”. Ezért védi Jézus szinte túlzó szavakkal a törvény tekintélyét: Isten nem alkuszik a törvény betöltésének követelésében (ióta a legkisebb héber betű, a "jod" görög megfelelője, "keraia" a héber írás némely jeleihez hozzá rajzolt díszítő elemet jelent, amelyek az értelmet nem befolyásolják).

1.2. Jézus tanításai megerősítették, megtöltötték a Törvényt

Fontos látnunk, hogy nemcsak itt a Hegyi Beszédben lesz nyilvánvaló, amit Jézus mond a törvény betöltéséről. A nyilvános szolgálata kezdetekor ezt olvassuk a Mt 1, 15-ben: „Betelt az idő...” s utána: „Mindez azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által...”. Jézus munkája, tettei mind a törvény betöltését jelentik.

Egyébként Jézus számtalanszor idézi az Ószövetséget, pl. a megkísértéskor a pusztában.

Jézus a szolgálata során világossá válik (fogalmaz John Stott), hogy azért jött el, hogy:

- Betöltse a Törvényt=megtartsa,
- Betöltse a próféták tanítását=ígéreteket, ítélet és kegyelem...
- Betöltse az erkölcsi előírásokat: hűség, engedelmség Istennek

Két Igét hadd emeljek még ki, ami különösen fontos ebben a kérdésben a megértéshez: A Törvény végcélja Krisztus, vallja Pál: „Mert a törvény végcélja Krisztus, minden hívő megigazulására. (...) Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.” (Róm 10, 4.9) „A törvényt és a prófétákat Jánosig hirdették, azóta Isten országát hirdetik, és mindenki erőnek erejével törekszik felé.” (Lk 16,16)

2. Előre tekintés: a reménység

A Nagy Történetben most tekintsünk előre. A felolvasott Igében Jézus is ezt teszi: utal arra, hogy egyetlen szó sem veszik el a törvényből amíg az ég és a föld el nem múlnak. Mit tudunk ezzel most kezdeni, mi ennek a jelentősége az életünkre, szolgálatunkra nézve?

2.1. A történet vége

A „Nagy Történet” végét ismerjük: az új teremtés felé tartunk. Isten igazságos! Isten beteljesíti az Ő igazságát! Isten szava állandó és megmarad! Ez az állandóság adhatja reménység, öröm, biztonság gazdagságát a mi számunkra is!

2.2. A reménység súlya: az éli túl, aki tud reménykedni

Mennyire nem mindegy, hogy miben reménykedünk! A legtöbben abban, hogy majd minden jóra fordul, vagy hogy vége lesz nehéz időszakoknak és jön újabb békés időszak. Keresztyén reménységünk előre tekintve, hogy ha minden felborul ebben a világban, ha minden inog és bizonytalannak is látszik, ha a talaj kicsúszik alólunk, van biztos pont a számunkra. A mi Urunk és Istenünk az és az Ő szava, igazsága, törvénye, ami egészen addig megmarad, amíg az ég és a föld el nem múlik, azaz a nagy történet utolsó állomásáig. A reménységünk a jövőre nézve, hogy Jézus Krisztus ismét eljön és meglátja Őt minden szem és minden térd előtte hajol meg. A reménységünk, hogy ha nem e testben éljük meg azt a napot, testünk feltámad majd és így állhatunk majd a mi Urunk elé. Reménységünk, hogy lesz ítélet, az utolsó ítélet, amikor Isten igazsága mindenki számára nyilvánvaló módon érvényt szerez magának. És ezt a mozzanatot mi Krisztusban elrejtve, az Ő vére oltalma alatt várhatjuk. S reménységünk az is, hogy Isten megújítja a teremtést: az új teremtésben pedig részünk lesz mindannyiunknak, akik Krisztusban vagyunk. Ez a keresztyének jövőképe, így tekint előre Isten népe: Jézus Krisztus már most is úr, uralma pedig egyre inkább kibontakozik és kiterjed, látható lesz mindenki számára. Most pedig, addig a megbékélést kell hirdetnünk. Isten megbékéltette Krisztusban a világot önmagával. És hirdetnünk kell Isten igazságát és az igazságosságot kell képviselnünk ebben a világban. Ennek pedig az alapja Isten törvénye, Isten kijelentett igazsága a számunkra.

3. Jelen: mire hív mindez bennünket?

Fordítsuk most figyelmünket a jelenre.

3.1. Miben hív bűnbánatra?

Bonhoeffer így fogalmaz: A törvény istenítése és Istennek a törvénnyel való azonosítása volt Izrael bűne. A keresztyének bűne a törvény és az Ószövetség negligálása. Ezt olvashatjuk Jakab apostolnál: *„Mert aki valamennyi törvényt megtartja, de akár csak egy ellen is vét, az valamennyi ellen vétkezik. Mert aki ezt mondta: „Ne paráználkodj!”, ezt is mondta: „Ne ölj!” Ha pedig nem paráználkods, de ölsz, megszegted a törvényt. Úgy beszéljete, és úgy cselekedjete, mint akiket a szabadság törvénye ítél meg. Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.”* (Jak 2, 10-13)

Engedjük, hogy Isten megvizsgálja a szívünket, jöjjünk elé bűnbánattal, alázatos szívvel!

3.2. Igazságunk felül nem múlja...

A legmegdöbbentőbb rész Jézusnak e szavaiban az, mikor végül azt mondja: a ti igazságotok felül kell múlja az írástudóként és farizeusokét. Ha ez nem történik meg, nem mentek be a mennyek országába. Mit jelent ez az üdvösségre nézve? Hogyan kapcsolódik ez a kegyelemből hit által történő üdvözülés tanításához? Ne tévesszük szem elől ezt, hogy egyedül Krisztus érdeméért mehetünk a mennybe, de akkor mi ennek itt a jelentősége? Hogy lehetséges felülmúlni a farizeusok és írástudók látszólag felülmúlhatatlan igazságát? Úgy lehet felülmúlni a farizeusok igazságát, hogy nem a látszat szerint tartjuk be a törvényt, hanem szív szerint... (erről szólnak a következő szakaszok majd). A nagyobb igazság a hűséget és a valódi, szív szerinti odaszánást jelenti. **A nagyobb igazság a minél kevésbé ellentmondásos életet és Krisztus követést jelenti.**

3.3. Hogyan lehetséges ez?

A hogyan kapcsán hadd hozzak be három fontos Igét végül:

„...ilyen lesz az a szövetség, amelyet Izrael házával fogok kötni, ha eljön az ideje – így szól az Úr –: Törvényemet beléjük helyezem, szívükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig az én népem lesznek.” (Jer 31,33)

„Az én lelkemet adom belétek, és gondoskodom róla, hogy rendelkezéseim szerint éljete, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek.” (Ez 36, 27)

A Lélek, a törvény, az igazság és a szív egybe tartoznak! A „több igazság”, a „felülmúlni a farizeusok igazságát” a szeretete kettős parancsát jelenti (Mt 22, 33-40). A szeretetparancs minden törvény felett áll. *„Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben? Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták.”* Mt 22, 36-40

Mit jelent ez a három terület? A szív a középpont, a döntéseket jelenti. A lélek a lélegzet, a teljes függés, Istentől. Az elme a gondolatok, figyelem, vélemény Istenre hagyatkozott állapota.

Befejezés

Nem tölthető be a törvény az Istennel való személyes kapcsolat és önátadás nélkül és az Istennel való személyes kapcsolat nem működhet a törvény betöltése nélkül. Krisztus igazságát pedig cselekedni kell: *„Egymás terhét hordozzátok, és így töltsétek be Krisztus törvényét.”* (Gal 6,2) Bár az ember szeretné felülírni a Törvényt, mégse tedd! Isten hív magához ma, hogy megbékélés, hogy elfogadd az Ő igazságát és hívd és várd, hogy a te életedben, közöttünk és az egész teremtett világban cselekedjen, szabadítson. Mert az igazság szabaddá tesz!

Ámen!

Thoma László